

Agersø Beboerforening ansøger om tilskud til udarbejdelse af en *Visionsplan 2045*

Baggrund. Agersø Beboerforening har siden slutningen af 2024 været i dialog med forvaltningen i Slagelse Kommune om planerne for udarbejdelse af en Visionsplan for Agersø med et langt perspektiv: Vision 2045. Der er udarbejdet en konceptnote, der beskriver formålet med en Vision 2045 og præsenterer baggrundsinformation om Agersø, øens ressourcer og potentialer. Forvaltningen har kommenteret på konceptnoten og Agersø Beboerforening har uddybet en række spørgsmål - se bilag 1 og 2.

Formålet med en *Agersø Visionsplan 2045* er at skabe grundlag for, at Agersø på 20 års sigt fortsat er en helårsbeboet og erhvervsaktiv ø. Visionsplanen skal sikre en fælles forståelse og plan for, hvilke forudsætninger øen har, samt hvilke tiltag, der kan sikre fremtiden som aktivt helårssamfund. Vi ser en række emner og ressourcer som centrale for en positiv udvikling på Agersø, herunder bosætning, erhvervsudvikling og naturen. Et aktivt helårssamfund fordrer en kombination af øget bosætning og større erhvervs- og turismeaktivitet ift. den aktuelle situation. En **øget erhvervsaktivitet** vil kræve muligheder for etablering af små virksomheder, et tilstrækkeligt kundegrundlag, mulighed for at få varer frem og tilbage til øen, samt god adgang med færgen. En **øget bosætning** kræver mulighed for at arbejde på eller fra Agersø eller mulighed for dagligt at pendle til Vestsjælland (Slagelse, Korsør, Skælskør, Næstved). Det fordrer desuden gode muligheder for **børnefamiliers trivsel**, bl.a. i form af nem adgang til skole, studier og fritidsaktiviteter på øen eller Sjælland. **Øgede turistaktiviteter** vil kræve, at Agersø fortsat byder på unikke naturoplevelser, en attraktiv lystbådehavn, besøgsværdige steder, samt mulighed for overnatning, proviantering og forplejning. Derudover er **stabile og hyppige færgeforbindelser** en absolut forudsætning for øget erhvervs- og turismeaktivitet, større bosætning og trivsel for børnefamilier.

Momentum. Der sker meget positivt på Agersø lige nu, og der er en lang række ildsjæle både fastboende og deltidsøboer (flex- og sommerhusejere), som gerne vil bidrage til at dette fortsætter. Med en *Agersø Visionsplan 2045* ønsker vi at gribe momentum og skabe grundlag for at accelerere den igangværende positive udvikling. Det er derfor tanken, at beboere og andre aktører på Agersø er en væsentlig drivkraft i udarbejdelsen af Visionsplanen. Ligeledes vil der være et tæt samspil med Slagelse Kommune, de lokale turistråd, Dansk Kyst- og Naturturisme, Sammenslutningen af Danske Småøer (SaDS) mv.

Processen forventes at tage ca. et år for at sikre dels finansiering, dels en solid borgerinddragelse, der på sigt vil sikre lokal opbakning og forankring af Visionsplanen. I selve udarbejdelsen af planen, vil der være behov for en begrænset ekstern konsulentstøtte for at sikre en bred inddragelse af lokalsamfundet og en neutral facilitering af formuleringsprocessen.

Projektplanen. Formuleringsprojektet kan inddeles i faser, og et tilskud fra Slagelse Kommune vil gøre det muligt at igangsætte forberedelsesprocessen snarest muligt:

1. **Forberedelsesfasen**, som vil omfatte et indledende borgermøde og etablering af en projektgruppe. Desuden vil der blive foretaget en række indledende interviews med nøgleaktører for at afdække forventninger, behov og ideer. Der vil derfor være behov for allerede i denne fase at trække på ekstern konsulentbistand. Samtidig vil Beboerforeningen og projektgruppen arbejde med fundraising for at sikre yderligere midler til de næste faser.
2. **Dataindsamlingsfasen** vil omfatte en række yderligere interviews, identifikation af emner, nedsættelse af emnegrupper og dialog med borgere og øvrige interessenter. Der forventes en

iterativ proces, hvor viden indsamles, bearbejdes, diskuteres og gradvist fokuseres, således at der opnås et samlet og fælles overblik og fokus. Der vil i denne periode blive afholdt en række møder og workshops med beboerne og andre aktører på Agersø for at diskutere ovenstående emner, og skabe fælles forståelse på øen om, hvilken udvikling der bedst sikrer målsætningen om en helårsbeboet ø i 2045. Dette vil kræve konsulentbistand med tilstedeværelse på Agersø i en række kortere perioder. Der forventes desuden et tæt samarbejde med Slagelse Kommune ift. datatilvejebringelse.

- 3. Færdiggørelse og formidling.** Den afsluttende fase omfatter udarbejdelse af den endelige Visionsplan, som vil blive diskuteret og valideret af projektgruppen og derefter præsenteret for borgere og aktører på Agersø. Der vil blive holdt en formel lancering af Visionsplanen, som vil blive distribueret i print og digitalt. Forløbet forventes at være afsluttet primo juni 2026.

Aktiviteter	Juni - Sep. 25	Okt.25 - Feb. 26	Marts - Juni 26
1. Forberedelse			
Borgermøde - introduktion og mobilisering			
Første interviews m nøgleaktører			
Etablering af en projektgruppe			
Fundraising			
2. Dataindsamling og fokusering			
Dataindsamling og interviews			
Arbejdsgrupper			
Interviews m en bredere gruppe af aktører			
Workshops og møder			
3. Færdiggørelse og formidling			
Udarbejdelse af Visionsplan			
Print og formidling			
Lancering af planen			

Budget. Fundraising vil være nødvendigt, da Agersø Beboerforening råder over meget begrænsede midler. De anslåede omkostninger beløber sig til 450.000 kr. - se budget nedenfor. Beløbet vil blive tilvejebragt via ansøgninger til fonde mv. I første omgang **ansøger vi Slagelse Kommune om 100.000 kr.**, hvilket vil sikre igangsættelse af processen allerede i sommeren 2025. Økonomisk støtte fra Slagelse Kommune til formuleringsprocessen vil dels sikre, at vi kan starte arbejdet, dels vil det give projektet legitimitet og fungere som løftestang ift. yderligere fundraising.

Udgiftsposter	Fase 1	Fase 2	Fase 3	I alt
Konsulentbistand (30 dage á 7.500)	75.000	100.000	50.000	225.000
Møder, workshops mv. (4 x 25.000)	10.000	65.000	25.000	100.000
Dataindsamling	5.000	10.000	0	15.000
Transport, kommunikation	1.000	5.000	4.000	10.000
Formidling (print, PR mv.)	1.000	4.000	45.000	50.000
Uforudsete udgifter / budgetmargin	3.000	25.000	22.000	50.000
I alt	95.000	209.000	146.000	450.000

Agersø Beboerforening, 15.05.2025

- Bilag 1: Konceptnote, marts 2025
- Bilag 2: Uddybende information, april 2025

Bilag 1: Konceptnote, marts 2025

Agersø Visionsplan 2045: Konceptnote - projektbeskrivelse (udkast - version 2)

Kontakt til Agersø beboerforening:

- Bente Topsøe-Jensen, formand, 22572207 agersoebeboerforening@gmail.com
- Lars Fredriksen, næstformand, 20102823 dklarsfredriksen@gmail.com

1. Kort fortalt	Formålet med en <i>Agersø Visionsplan 2045</i> er at skabe grundlag for, at Agersø på 20 års sigt fortsat er en helårsbeboet og erhvervsaktiv ø. Visionsplanen skal sikre en fælles forståelse og plan for, hvilke forudsætninger øen har, samt hvilke tiltag, der kan sikre fremtiden som aktivt helårssamfund. Et aktivt helårssamfund fordrer en kombination af større erhvervs- og turismeaktivitet og øget bosætning ift. den aktuelle situation. En øget bosætningen kræver mulighed for at arbejde på Agersø eller mulighed for dagligt at pendle til Vestsjælland (Slagelse, Korsør, Skælskør, Næstved). Det fordrer desuden gode muligheder for børnefamiliers trivsel, bl.a. i form af nem adgang til fritidsaktiviteter enten på øen eller på Sjælland. Øgede turistaktiviteter vil kræve, at Agersø fortsat er en spændende ø at besøge med stabile og hyppige færgeforbindelser, en attraktiv lystbådehavn, besøgsværdige steder, spændende og unikke naturoplevelser, samt mulighed for overnatning, proviantering og forplejning. Der sker meget positivt på Agersø lige nu, og der er en lang række ildsjæle, som gerne vil bidrage til at dette fortsætter. Med en <i>Agersø Visionsplan 2045</i> ønsker vi at gribe momentum og skabe grundlag for at accelerere den igangværende positive udvikling.
2. Formål og begrundelse	Formålet med udarbejdelse af <i>Agersø Visionsplan 2045</i> er at sikre at Agersø fortsat er en helårsbeboet ø - også om 20 år. Som mange lokalsamfund er Agersø udfordret men der er også mange aktiviteter og initiativer som giver tiltro til at man kan påvirke udviklingen positivt. Det er vigtigt at dette bliver synliggjort både internt blandt øboerne og udadtil ift. tilflyttere og nye erhverv. Som et lille lokalsamfund beliggende på en ø i Storebælt er der mange udfordringer. Den generelle demografiske trend, der trækker folk mod storbyerne kombineret med, at det kan være svært foreneligt med et aktivt erhvervs- og familieliv at bo på en ø, hvor man er afhængig af en færge. Befolkningstallet har derfor været faldende i de sidste 25 år fra 247 i år 2000 til 195 i 2024. Tallet dykkede i 2015 til 163 beboere, men der er siden registreret en befolkningsvækst på godt 30 personer, heriblandt en del børn i skolealderen, hvilket har trukket den høje gennemsnitsalder lidt ned. Vækst og til en vis grad stabilisering af befolkningstallet tyder sammen med et stigende antal turister, sommerhusejere og sejlere på, at Agersø har noget unikt at byde på. Der er desuden en interessant

	tendens til, at yngre familier med tilknytning til Agersø på grund af digitale muligheder og stabil færgedrift, kombineret med ønsket om at leve et liv i balance og tæt på naturen faktisk er begyndt at vende tilbage til Agersø. Erhvervsstrukturen har imidlertid ændret sig markant over de seneste 25 år. Således er antallet af såkaldte frie erhverv faldet, ligesom både fiskeri og landbrug, som tidligere ernærede mange øboere, i dag er meget begrænset. I dag er Agersø en pendler-ø, idet der er ca. 40 voksne og ca. 20 skolebørn, der på daglig basis tager til fastlandet. På øen er de få eksisterende arbejdspladser relateret til færgedriften, havnen, spisesteder, købmandsbutikken, kirken, hjemmeplejen, samt forskellige liberale erhverv, der nyder godt af en stabil internetforbindelse. Fra tidligere findes en del landbrugsproduktionsanlæg (drivhuse, lader mv.), samt overnatningsmuligheder, som ikke i dag er fuldt udnyttede. Der er således en række modsatrettede tendenser for en ø som Agersø. I stedet for blot at sidde med hænderne i skødet, mener vi at det har en værdi at udarbejde en visionsplan og derved have et fælles pejlemærke for, hvad der er nødvendigt for, at Agersø skal bestå som helårsbeboet ø også i 2045. Der er i Slagelse Kommune forskellige igangværende planprocesser (Korsør, Skælskør mv.). Det er vigtigt at understrege, at der er behov for en selvstændig Visionsplan for Agersø, selvom den selvfølgelig bør udarbejdes i samspil med både Skælskør, Omø, Stignæs og resten af Slagelse Kommune - med fokus på komplementaritet. En stor del af visionplanens værdi ligger i processen omkring udarbejdelsen. Via en <i>bottom-up</i> tilgang med bred borgerinddragelse skabes kendskab og ejerskab til planen. Det er klart, at der er mange forskellige interesser, og at borgerne på Agersø ikke nødvendigvis er indbyrdes enige, men det er vigtigt i arbejdet med visionsplanen at belyse, erkende og beskrive de dilemmaer, man står overfor i forhold til øens udvikling. Potentialerne er der. En stor del er allerede afdækket ved tidligere undersøgelser, men der er behov for en fornyet indsats med et højt niveau af borgeransvar og opfølgning for at sikre målopfyldelsen: at Agersø også om 20 år er en helårsbeboet ø med et aktivt lokalsamfund, attraktivt for fastboende såvel som besøgende.
3. Baggrund og inspiration	Der har tidligere været forskellige initiativer i form af overordnet udviklingsplanlægning på Agersø, og det vil være naturligt at tage udgangspunkt i disse tidligere initiativer og konkrete tiltag, som dengang blev afdækket. • I 2010 udarbejdede Beboerforeningen <i>Agersø Handlingsplan 2011-2020 – fokus på fremtiden</i>. Formålet var at samle alle de tanker og planer, som forskellige foreninger på øen havde med en vision om "....et erhvervsliv i vækst, en udvidelse af turismen og en tidssvarende infrastruktur, som skal bevare, forbedre og udvikle skolen, færgefarten og købmanden..." Dengang fokuserede man på fire hovedområder: Turisme og markedsføring; Mulighedernes Ø; Bosætning; samt Nicheproduktion. • I 2019-20 deltog Beboerforeningen i udarbejdelsen af en <i>kommunal Ø-politik</i> i samarbejde med Omø. Ø-politikken blev vedtaget af Slagelse Byråd og

	publiceret i August 2020. I Ø-politikken fastslås det, at "....byrådet anerkender, at der er en række forhold og udfordringer.....der forstærkes af de rammebetingelser....som øerne har. Byrådet ser Ø-politikken som et redskab til at understøtte den fortsatte udvikling af Agersø og Omø." Derudover understregedes det, at visionen bl.a. understøttes af "...en stabil og hyppig færgedrift.....[skal] understøtte Agersø og Omø som aktive helårssamfund med fysisk og digital infrastruktur.....fremme mulighederne for øget bosætning.....at sikre øernes naturmæssige livsgrundlag.....at sikre rammer for varierende tilbud indenfor kultur, idræt og aftenskole". Der blev i den forbindelse identificeret otte prioriterede indsatsområder: Færgedrift; Infrastruktur; Boliger og bosætning; Offentlig service; Erhvervs- og turismeudvikling; Natur og bæredygtighed; Kultur og fritid; samt Demokrati. Erfaringerne fra disse forskellige planer og politikker har været, at processerne omkring formulering har været med til at vise en vej fremad og dermed påvirke fremtiden. Etablering af Agersø Naturcenter i øens tidligere skole, bygning af en shelterplads, renoveringen af Agersø Værft, restaureringen og relanceringen af Agersø Kro, samt den fortsatte drift af Agersø Købmand ApS er gode eksempler, hvordan det er lykkedes at påvirke udviklingen på Agersø. Desuden har der været en række kommunale tiltag, bl.a. grundvandssikring, bedre forhold for hjemmeplejen, samt et konstant fokus på færgedrift - men selvom mange identificerede indsatsområder stadig er relevante, udestår både opfølgning i form af konkrete tiltag på flere områder og en opdatering af behov og muligheder. I løbet af de senere år er der udarbejdet Strategisk Fysisk Udviklingsplaner (SFU) for en række småøer herunder Aarø, Orø og Endelave. Udarbejdelsen af disse som regel meget omfangsrige planer har vist sig at være meget omkostningstung, idet det har krævet massiv ekstern konsulentbistand. Intentionen med <i>Agersø Visionsplan 2045</i> er ikke en omfangsrig strategisk og fysisk udviklingsplan, men en fokuseret og målrettet visionsplan, der behandler de sammen områder som en SFU, men i langt højere grad vil være drevet af lokale aktører, primært Agersø Beboerforening, i tæt samspil med andre foreninger og beboere på Agersø. Det er desuden ønsket at udvikle planen i samarbejde med Slagelse Kommune, de lokale turistråd, Dansk Kyst- og Naturturisme, Sammenslutningen af Danske Småøer (SaDS) samt andre relevante aktører. I selve udarbejdelsen af planen, vil der være behov for en begrænset ekstern konsulentstøtte for at sikre en bred inddragelse af lokalsamfundet og en neutral facilitering af formuleringsprocessen.
4. Projektaktiviteter og tidsramme	Forår - sommer 2025 Det er planen at starte projektet i løbet af foråret 2025, hvor der fokuseres på følgende aktiviteter: • Fundraising • Identifikation af en proceskonsulent • Kortlægning af ressourcer, aktører og interesser • Strukturering af projektet • Identifikation af udviklingsprojekter

	• Borgerkonsultationer og -møder Det er væsentligt at få defineret, hvordan projektet skal gribes an og at få etableret en arbejdsgruppe med henblik på at få de relevante aktører interesseret og inddraget. Dette indebærer ikke mindst, at vi får tilknyttet den rigtige eksterne proceskonsulent, som kan hjælpe med at styre processen og sikre de rigtige inputs. Ligeledes er det vigtigt, at vi fra starten får etableret det rigtige datagrundlag. Vi skal også sikre, at finansiering af projektet på plads tidligt i processen (se nedenfor). Efterår 2025 - forår 2026 I løbet af efteråret 2025 forventer vi at gå videre til næste del af projektet • Fremlæggelse og diskussion af udkast til udviklingsprojekter • Borgerkonsultationer og -møder Den endelige <i>Agersø Visionsplan 2045</i> forventes færdig i foråret 2026, hvor den vil blive præsenteret og diskuteret med interessenter - Agersøs beboere, såvel som eksterne. Og herefter kan konkrete tiltag startes.														
5. Budget	Et første budgetoverslag for udarbejdelsen af Agersø Visionsplan 2025 er 450.000 kr. Anslåede poster er: <table border="1"> <tr> <td>Konsulentbistand (30 dage á 7500)</td><td>225.000</td></tr> <tr> <td>Møder, workshops mv. (4 x 25.000)</td><td>100.000</td></tr> <tr> <td>Dataindsamling</td><td>15.000</td></tr> <tr> <td>Transport, kommunikation</td><td>10.000</td></tr> <tr> <td>Formidling (print, PR mv.)</td><td>50.000</td></tr> <tr> <td>Uforudsete udgifter / budgetmargin</td><td>50.000</td></tr> <tr> <td>I alt</td><td>450.000</td></tr> </table> Agersø Beboerforenings økonomi er begrænset, og der vil være behov for at søge ekstern finansiering fra kommunale og fondsmidler.	Konsulentbistand (30 dage á 7500)	225.000	Møder, workshops mv. (4 x 25.000)	100.000	Dataindsamling	15.000	Transport, kommunikation	10.000	Formidling (print, PR mv.)	50.000	Uforudsete udgifter / budgetmargin	50.000	I alt	450.000
Konsulentbistand (30 dage á 7500)	225.000														
Møder, workshops mv. (4 x 25.000)	100.000														
Dataindsamling	15.000														
Transport, kommunikation	10.000														
Formidling (print, PR mv.)	50.000														
Uforudsete udgifter / budgetmargin	50.000														
I alt	450.000														
6. Samarbejde og støtte	Udover finansiering vil der være behov for samarbejde med en række forskellige aktører med henblik på inspiration og faglig sparring. Et samarbejde med <u>Slagelse Kommune</u> er vigtigt af forskellige årsager. Dels for at give legitimitet og opbakning til projektet, dels ved at stille en kommunal kontaktperson til rådighed, som kan hjælpe med basisinformation og facilitere dialogen med øen. Slagelse Kommune har på et første møde indikeret muligheden for at støtte projektet med ca. 100.000 kr. <u>Sammenslutningen af Dansk Småøer (SaDS)</u> har en bred erfaring med lignende projekter på andre småøer, samt den nyligt lancerede nationale ø-politik med fokus på at sikre og styrke fem specifikke rammebetingelser: 1. Grundlaget for befolkningstilvækst på beboede øer (boliger, færger, internet og														

	mobilforbindelse, postbefordring, adgang til dagligvarer, børnepasning og skole; 2. Et bæredygtigt grundlag for øernes økonomi (erhvervsudvikling, planlov, lokalplaner, regler på fødevare- og landbrugsområdet); 3. Bæredygtige løsninger for fremtiden (klima- og kystbeskyttelse, naturgenopretning og bevarelse, tilstrækkelige og bæredygtige energikilder og transport, fortsat adgang til rent drikkevand); 4. Sundheds- og velfærdsydelser (rammebetingelser, der sikrer adgang til almen læge, hjemmehjælp, palliativ omsorg, vaccinationstilbud, hjælp til socialt udsatte samt akut lægehjælp og transport til/fra hospital) og 5. Øernes civilsamfund (rammebetingelser for at bevare øernes stærke civile strukturer i f.eks. foreninger, frivillige akutgrupper, brandværn m.m. samt øboernes demokratiske rettigheder, f.eks. lokale valgsteder). Der er derfor faglige ressourcer at trække på, selvom der ikke fra SaDS kan forventes økonomisk støtte til projektet. <u>LAG Småøerne (eller andre LAGer)</u> vil være en oplagt finansieringskilde i størrelsesordenen 150-200.000 kr. <u>Dansk Kyst- og Natur Turisme (DKNT)</u> er en naturlig samarbejds- og sparringspartner i denne proces. Udover en direkte økonomisk støtte i størrelsesordenen 100.000 kr. kan DKNT bidrage med erfaringer på specielt turismeområdet. Udover de ovennævnte støttebeløb vil det være oplagt at søge <u>forskellige fonde</u> og andre om hjælp. Her tænkes specielt på Realdania, Nordea o.lign. Der vil være behov for at rejse ca. 100.000 kr. på denne måde.
7. Baggrund	I dette afsnit findes en kort beskrivelse af Agersø. Se også gerne www.agersoe.info for mere information. <u>Demografi og bosætning</u> Agersø er en gammel landbrugs- og fiskeri ø, beliggende 15 minutters sejlads fra Stigsnæs. Arealet er knap 7 km², og øen er 7 km lang og 3 km bred. Befolkningstallet er de seneste år stabilt omkring 200 med ca. 40 % af beboerne over 60 år. Det er en aktiv pendler ø, hvor ca. 40 personer dagligt pendler til jobs på Sjælland, ligesom der er 20 skolesøgende børn, som pendler til skole og uddannelse i enten Skælskør eller Slagelse. Dette stiller krav til en hyppig og effektiv færgeforbindelse. <u>Aktive erhverv</u> Der er en række aktive erhverv på Agersø, bl.a.: • Agersø Købmandshandel er etableret som et anpartsselskab i 2008 med en forpagter, der for egen regning og risiko driver købmandsbutikken. Dette koncept har fungeret i 17 år, og der har været flere succesfulde forpagterskift igennem denne periode. • Gartneriet Elmegaard er øens største erhvervsdrivende, som gennem tre generationer har dyrket frø og planter med fokus på forædling og frøavl af stauder, grøntsager og blomster. • Agersø Værft er nyistandsat og tilbyder ophaling og vedligehold af både op til 100 tons. Derudover benyttes værftet også til forskellige arrangementer

	og musikaktiviteter. • Agersø Havnegrill tilbyder grillretter mm. Derudover kan man nyde en øl, en kop kaffe eller en is, mens man betragter aktiviteten på havnen. • Spisestedet Ankerpladsen og Havblik på havnen med tilhørende røgeri er pt. til salg. • Himle Himle er beliggende på en nedlagt landbrugsejendom, hvor der i sommerhalvåret tilbydes forskellige former for yoga, mindfulness samt personlig udvikling for de besøgende gæster. Udover de ovenfor nævnte har også en række andre større og mindre firmaer adresse på Agersø; bl.a. en malermester, en massør, en pædagogisk konsulent, et udviklingsrådgivnings firma, samt en del mindre landbrug. <u>Turisme</u> Agersø Kro er ejet af et ejendomsselskab og forpagtes til en bestyrer. Den nuværende forpagter overtog kroen for tre år siden og efter en succesfuld istandsættelse og ny-definering drives kroen nu med stor succes. Der er 15 værelser, som lejes ud til gæster og turister. Agersø Campingplads ligger lige ved havnen med udsigt over Agersø Sund. Her kan man opholde sig i enten telt eller campingvogn, ligesom der også er tilknyttet et hus med et antal værelser til overnatning. Værelser kan desuden lejes hos flere forskellige private på øen. Der er to sommerhusområder med i alt 100 sommerhuse, hvor ejerskabet i mange tilfælde er gået i arv eller knopskudt indenfor en række familier - hvilket betyder en langvarig og tæt tilknytning til øen. Agersø Naturcenter drives i den tidligere skole og tilbyder ophold for grupper og skoleklasser, som ønsker at opleve naturen på nærmeste hold. I tilknytning til Naturcentret er også en shelterplads med seks sheltere og plads til 15 overnattende gæster omkring et fælles bålhus. Der er omkring 1.000 overnatninger om året. Agersø Hallen ligger centralt ved Agersø Købmand og Naturcentret. Hallen har en badmintonbane og et område med fitness faciliteter. Hallen er bygget af lokale håndværkere i 1975 på frivillig basis. Hallen danner i dag rammen om en lang række daglige sports- og fitnessaktiviteter, samt det traditionsrige håndboldstævne og DGI lejren hvert år i sommerperioden. Hallen benyttes desuden til den årlige dilettantforestilling, større møder, kommunal- og folketingsvalg m.v. Agersø Mølle fra 1892 står og knejser på en høj lige ved havnen og er et minde om det flittige landbrug, der igennem mange år sammen med fiskeriet var et hovederhverv på Agersø. Agersø Kirke er opført i 1872 og kendt for sine særegne og smukke indvendige kalkmalerier. Præsten er bosiddende på Agersø præstegård, hvorfra hun også betjener bl.a. Omø Kirke. I Historiestalden kan man stifte bekendtskab med Agersøs historie og se mange af de brugsgenstande som igennem tidernes løb har
--	--

været benyttet flittigt på øen. Det samme er tilfældet i museet "Birgits Gemmer", hvor Birgit udstiller en lang række personlige ting og håndværk fra sit og sine forældres lange liv på Agersø.

Infrastruktur

For en aktiv ø som Agersø er færgeforbindelsen til Sjælland helt essentiel. Færgen har plads til 22 biler og op til 90 passagerer. I højsæsonen er der timedrift mellem 5.30 og 23.10, mens der i lavsæsonen er lidt færre afgang. Færgeplanen skal tilgodese mange forskellige gruppers behov: pendlere og skolebørn, øboer med sociale og fritidsaktiviteter på Sjælland, familie- og vennebesøg, læge- og hospitalsbesøg, erhvervskørsel og håndværkere mv. Derudover er det også vigtigt for turisterhvervene, at besøgende kan komme frem og tilbage til Agersø.

Der er god internetdækning på Agersø med både fibernet og mobildækning, hvilket giver mulighed for hjemmearbejde og liberalt erhverv. Det giver også mulighed for, at serviceerhverv såsom konsulenter og andre kan udføre deres erhverv fra Agersø, hvilket har tiltrukket nye beboere igennem de sidste 5-10 år.

Ressourcer

Agersø er beliggende i Natura 2000 område med et større fuglebeskyttelsesområde. Øen har et rigt fugle- og dyreliv og lige så snart man kommer ud af landsbyen, er man omgivet af marker så langt øjet rækker, og i horisonten kan man altid se vand. Der er ingen ræve og ingen rotter, så harer, fasaner og rådyr føler sig meget trygge og kan ses overalt på øen. Naturen, den friske luft og roen er blandt de store tiltrækningsplastre for øen.

Udover de asfalterede veje, er der fire forskellige vandrestier på mellem 1 og 9 km, ligesom man naturligvis kan gå langs med kysten hele vejen rundt om øen. Der er masser af pragtfulde sandstrande og et børnevenligt lavt vand.

Der er et lokalt vandværk, der pumper vand op fra to aktive borer. Der er i 2023-24 gennemført drikkevandsbeskyttelse ved ombygning af jord omkring borerne, samt forbud om pesticidanvendelse på de boringsnære indvindingsområder. Som en ø omgivet af havvand er der naturligvis grænser for, hvor meget vand man kan pumpe op uden, at det medfører saltvandsinfiltration i grundvandet. Den potentielt sårbare drikkevandssituation lægger en begrænsning på, hvor megen aktivitet der kan være på øen i form af erhverv og bosætning.

Aktører

På Agersø er der mere end 15 forskellige foreninger, der sikrer et rigt og forskelligartet fritidsliv, f.eks. idrætsforening, fiskeriforening, jagtforening, menighedsråd, vinterbadere mv.

Desuden drives både Agersø Købmand Aps, Naturcenteret, Agersøhallen, Lystbådehavnen og Agersø Værft af frivillige bestyrelser.

Agersø Beboerforening med 172 medlemmer varetager beboernes interesser både politisk og på andre områder, ligesom foreningen står for forskellige kulturelle indslag i løbet af året.

Bilag 2: Uddybende information, april 2025

Agersø Visionsplan 2045

Email til Slagelse Kommune:

Slagelse Kommune har i mail fra 28.03.2025 bedt om en række uddybende oplysninger fra Agersø Beboerforening i forbindelse med diskussion af konceptnoten for Agersø Visionsplan 2045, som blev sendt til kommunen 03.03.2025. Nedenfor har vi forsøgt at give nogle uddybende svar, som vi håber er tilfredsstillende.

Vi ser frem til yderligere diskussion af planerne for Agersø Visionsplan 2045 på det aftalte møde **tirsdag den 13. maj kl. 10-11 på Slagelse Rådhus** med følgende dagsorden:

1. Klarhed over visionsplanens indhold og anvendelse
2. Kommunens rolle – herunder rollefordeling mellem ekstern konsulent og kommunal medarbejder
3. Processen som skitseret i denne mail
4. Jeres bud på en organisering i forhold til en styregruppe og projektgruppe

Venlig hilsen

Bente Topsøe-Jensen / Agersø Beboerforening

#	Kommentar fra Slagelse Kommune 28.03.2025	Uddybende forklaring fra Agersø Beboerforening 25.04.2025
1	Større klarhed over indhold og resultat	
	Har I mulighed for at beskrive mere præcist, hvad det er, I vil med Agersø Visionsplan 2045? Hvilke temaer forventer I – på det nuværende grundlag – vil komme til at indgå i visionsplanen? Og især: hvad forventer I, at visionsplanen skal bruges til, når I engang står med det færdige produkt?	Vores formål med Visionsplan 2045 er at lægge nogle spor for at sikre, at Agersø også i 2045 vil være en helårsbeboet ø. Det vil kræve et flerstrengt fokus på bl.a. at tiltrække flere fastboende, at sikre flere erhverv på øen, at sikre mulighed for køb af dagligvarer, at sikre gode og stabile færgeforbindelser, at tiltrække turister, at have overnatningsmuligheder samt gode bospisningsforhold. Alle disse ting hænger nøje sammen. Vi kan ikke tiltrække flere turister eller fastboende uden sikre og stabile færgeforbindelser, mulighed for overnatning eller detailhandel. Derfor skal disse forhold nødvendigvis ses både hver for sig og i sammenhæng. Vi forventer, at Visionsplanen - og ikke mindst processen omkring tilblivelsen af denne - vil medføre en større fælles forståelse på Agersø for nødvendige strategiske tiltag, samt en fælles definition af, hvad vi som samlet ø i fællesskab

		skal fokusere på at gennemføre de næste 10-15 år.
2	Kommunens rolle	
	I afsnit 6. <i>samarbejde og støtte</i> fremgår det, at det er vigtigt, at visionsplanen bliver udarbejdet i samarbejde med Slagelse Kommune for at give projektet legitimitet og sikre opbakning. Det fremgår også, at I forventer at søge kommunen om tilskud på 100.000 kr. På baggrund af dette kan der være behov for en politisk behandling af projektet for at sikre kommunal forankring og stillingtagen til, hvorvidt kommunen kan bevillige det ansøgte tilskud. Dette vil forventeligt skulle ske i Teknik-, Plan- og Landdistriktsudvalget, der har landdistrikts- og ø-udvikling som ressortområde.	Vi har talt med forskellige potentielle samarbejdspartnere om Visionsplanen og de siger samstemmende, at det er vigtigt, at vi sikrer os kommunens støtte og opbakning i dette projekt. Det er dels for at demonstrere, at kommunen står bag ved vores ideer og tanker, samt at vi kan trække på den viden, der er i Slagelse Kommune. Dernæst er det vigtigt i vores søgen efter økonomiske midler hos fonde og andet, at vi kan demonstrere, at Slagelse Kommune også er villig til økonomisk støtte til arbejdet med Visionsplan 2045. Vi har også ladet os inspirere af de eksempler på øer, som har udarbejdet en Strategisk Fysisk Udviklingsplan (Aarø, Orø og Endelave), hvor det var vigtigt for processen og succes, at de respektive kommuner støttede projektet.
3	Rollefordeling mellem den eksterne konsulent og den kommunale kontaktperson	
	I afsnit 3. <i>Baggrund og inspiration</i> fremgår det, at der i udarbejdelsen af planen vil være behov for en begrænset ekstern konsulentstøtte for at sikre en bred inddragelse af lokalsamfundet og en neutral facilitering af formuleringsprocessen. I afsnit 6. <i>Samarbejde og støtte</i> fremgår det, at I har behov for, at der bliver stillet en kommunal kontaktperson til rådighed, som kan hjælpe med basisinformation og facilitere dialogen med øen. Har I mulighed for at give en mere præcis beskrivelse af, hvilke roller de to personer skal udfylde, og hvilke forventninger I har til deres leverancer? Hvad er det for konkrete arbejdsopgaver, som de skal løse hver især? Det handler for kommunens vedkommende også om ressourceallokering.	Projektet skal i al væsentlighed drives af lokale kræfter på Agersø og vil være forankret i Agersø Beboerforening. Ekstern støtte til processen vil primært varetages af en ekstern konsulent, hvis rolle dels vil være at hjælpe med at søge økonomiske midler, sikre processens fremdrift og fokus, samt facilitere de interne drøftelser, som vi skal have med beboerne på Agersø. Vi ved fra andre lignende processer, at en uvildig og ekstern facilitering af diskussionerne og processen generelt vil hjælpe til at sikre uafhængighed af tidligere og eksisterende grupperinger og/eller interesser. For så vidt angår kommunens rolle, har vi først og fremmest brug for hjælp til at belyse udviklingstendenser og skaffe baggrundsmateriale til Visionsplanen, f.eks. statistik, erfaringer fra lignende processer. Der ligger også en vigtig rolle i at sikre et bindeled til kommunens øvrige instanser. Samspillet mellem de to - den eksterne konsulent og den kommunale kontaktperson - vil blive koordineret af Agersø Beboerforening.

4	Aktiviteter og tidsramme	
	Ifølge den skitserede tidsramme, som beskrevet i 4. <i>Projektaktiviteter og tidsramme</i>, skal projektet starte op i foråret 2025. I løbet af efteråret forventer I at kunne gå videre til fremlæggelse og diskussion af udkast til udviklingsprojekter samt borgerkonsultationer og -møder. Hvis kommunen skal understøtte udarbejdelsen af visionsplanen, vurderer vi ikke, at det er muligt at starte projektet op før i efteråret pga. ressourceallokeringen. Derfor foreslår vi nedenstående proces.	I betragtning af det allerede fremskredne tidspunkt, er vi enige i bekymringen om, hvorvidt vi vil være i stand til at starte processen allerede i foråret 2025. Det vil ikke betyde noget for det overordnede formål at udskyde processen lidt, så længe vi blot kan komme i gang. Med udgangspunkt i jeres tilbagemelding og specielt behovet for at få det forankret lokalt foreslår vi følgende justerede procesplan:
5	Forslag til proces	
	• Maj: Møde med Agersø Beboerforening med henblik på afklaring og forventningsafstemning om den videre proces • Juni: Eventuel politisk behandling af forslag om at udarbejde Agersø Visionsplan 2045 <u>Under forudsætning af politisk godkendelse af projektet:</u> • September: Opstart af proces med udarbejdelse af kommissorium, der blandt andet beskriver kommunens rolle i projektet. • Forår 2026: Fremlæggelse og diskussion af udkast til visionsplanen.	• Marts: Udkast til konceptnoten for Visionsplanen 2045 fremlagt på Agersø Beboerforenings generalforsamling • Maj: Møde mellem Slagelse Kommune og Agersø Beboerforening med henblik på afklaring og forventningsafstemning om den videre proces • Juni: Borgermøde på Agersø, hvor vi vil præsentere ideen for en bredere kreds med henblik på at få opbakning til processen samt nedsat en arbejdsgruppe. • Juni: Eventuel politisk behandling i Slagelse Byråd af forslag om støtte til udarbejdelse af Agersø Visionsplan 2045. <u>Under forudsætning af politisk godkendelse af projektet:</u> • September: Opstart af processen med udarbejdelse af kommissorium, der blandt andet beskriver kommunens rolle i projektet. • Forår / sommer 2026: Fremlæggelse og diskussion af udkast til visionsplanen.